

خلاصه درس (۳)

موقعیت جغرافیایی هر کشور از دو نظر قابل مطالعه است:

۱. **موقعیت ریاضی یا مطلق:** محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت مطلق یا ریاضی آن محل است.

ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی قرار گرفته و همچنین در ۴۴ تا ۶۳ درجه طول شرقی واقع شده است.

۲. **موقعیت نسبی:** محل قرار گیری هر مکان، نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون حوزه موقعیت نسبی آن مکان است.

موقعیت نسبی ایران

دلایل اهمیت خلیج فارس و تنگه هرمز عبارتند از:

- ۱- نقش ارتباطی و حمل و نقل کالا و نفت بین سه قاره آسیا، اروپا و آفریقا.
- ۲- منابع عظیم نفت و گاز .
- ۳- یکی از کانون‌های ثروتمند جهان به دلیل درآمدهای ناشی از صدور نفت.
- ۴- قرار گرفتن در قلب و مرکز ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام (ارزش سیاسی و فرهنگی)

مرزهای سیاسی

مرز مهم‌ترین عامل تشخیص و جدایی هر کشور از کشور همسایه است. ایران با ۱۵ کشور مرز خشکی و آبی دارد. راه‌های آبی علاوه بر مکان ارتباط با سایر نقاط جهان، دستیابی به منابع غذایی و منابع معدنی و سوخت‌های فسیلی را نیز فراهم می‌کند.